Dissertatio medica inauguralis, quaedam de erroribus evitandis in studiis medicinae prosequendis complectens ... / Eruditorum examini subjicit Andreas Galbraith.

Contributors

Galbraith, Andreas. University of Edinburgh.

Publication/Creation

Edinburgi: Apud Robertum Allan, 1796.

Persistent URL

https://wellcomecollection.org/works/u69b9229

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection 183 Euston Road London NW1 2BE UK T +44 (0)20 7611 8722 E library@wellcomecollection.org https://wellcomecollection.org

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

ERRORIBUS EVITANDIS.

, 8

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS,

QUÆDAM DE ERRORIBUS EVITANDIS IN STUDIIS MEDICINÆ

PROSEQUENDIS COMPLECTENS.

QUAM, ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GEORGII BAIRD, S.S. T.P.

ACADEMIAE EDINBURGENAE PRAEFECTI.

NECNON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu,

Et Nobilissimae FACULTATIS MEDICAE Decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINÆ HONORIBUS AC PRIVILEGIIS
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

ANDREAS GALBRAITH, HIBERNUS.

A. B. TRIN. COL. DUB.

PRÆP. ET SOC. HAB.

NECNON,

DUB. MED. SOCIET. SOD. EXTRAORD.

AD DIEM 12 SEPTEMBRIS, HORA LOCOQUE SOLITIS.

Εγα δε τι βελομάι; καταμαθείν την φυσιν, και ταυτή έπεσθαι.
Εριστετ.

EDINBURGI,

CUM PRIVILEGIO,

APUD ROBERTUM ALLAN,

IT is related of the fage LOCKMAN, that, being one day asked by SAADI, "From what sources he had derived his knowledge?—"From the Blind," replied the Philosopher, "who never place their feet, till they have tried the sirmness of the soil. I observed before I reasoned, and I reasoned before I wrote."

ZIMMERMANN.

REVERENDO RICARDO PONSONBY,

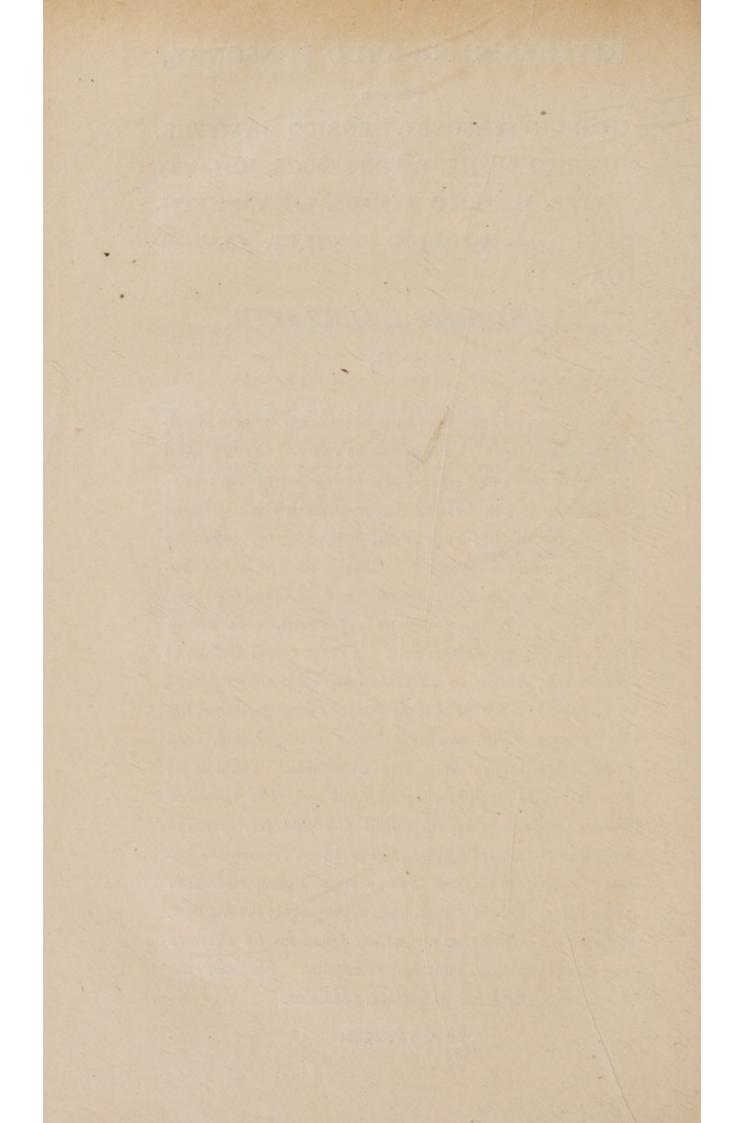
NECNON

GEORGIO PONSONBY, HENRICO MAXWELL, HENRICO BUSHE, F. FORTESCUE, JOHANNI DWYER, HENRICO KEMMIS, JOHANNI BENNETT, ARMIGERALS,

ANDREAS GALBRAITH, S. D.

JUVAT me, mi amicissimi, hanc occasionem arripere prædicandi, quanta pars animæ nostræ sit vestra. Credite, quòd quæcunque me vocant terræ, nulla oblivio memoriam meam, vestrorum erga me beneficiorum unquam delebit; quòdque quamdiu spiritus hos regit artus, semper honos, nomenque vestrum, laudesque manebunt. Collegii conjunctio tam honorifice a vobis approbata, non mediocre vinculum, mihi attulisse videtur, ad nostras voluntates copulandas, quas sincerè cupio nulla unquam dirimet ætas. Tametsi meum studium et officium erga vos, multis jam rebus spero vobis esse cognitum, tamen in iis maxime delectat declarare, quibus plurimum fignificare potero, vestram existimationem et dignitatem, mihi semper fuisse, atque semper fore carissimam. Tuum sit mî chare RICARDE Ecclesiam pietate atque lenioribus virtutibus infignire; vestrum vero, mi dilecte Georgi, &c. utrum in foro vel in Senatu res agatur, caste probèque vosmetipsos gerere, rempublicam moribus ornare, atque legibus emendare. Atque meum O! fit meum, cum appropinquat fumma dies, morfque atris circumvolat alis, artem falutarem fic exercere quod vita protrahatur, fanitafque restituatur. Sic nostro auspice storeant, Ecclesia, Respublica, Medicina.

Vivite valeteque,

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

QUÆDAM DE ERRORIBUS EVITANDIS IN STUDIIS MEDICINÆ

PROSEQUENDIS COMPLECTENS.

AUCTORE ANDREA GALBRAITH.

UNUMQUEMQUE studiis medicinæ incumbentem, summa ope niti decet, ne tempus otio terat; socordiæ enim atque desidiæ, neque medicina, neque alia bona ars quicquam debet. Verum enimvero is mihi demum bene se gerere videtur, qui

huic

huic negotio intentus, per laborem atque industriam, sesse utilem generi humano reddere quærit. Quum vero in arte tam dissicili, tam arduâ, tamque dubiâ, multa sunt rejicienda, æque ac in usum colligenda, summo cum studio Tironem oportet, usque a limine, sedulo adnotare quid præcipue appetendum, sed multo magis quid evitandum; sapientia enim prima est erroribus caruisse.

In arte medica præ cæteris, præmonitio talis perquam est necessaria; medicina enim prudentiæ species est, cui perficiendæ cum nihil æque conducat ac experientia, propterea minime mirum videri debet, quod ob eandem, vel nihil, vel male adhibitam, tantus in medicina et errorum et errantium, numerus excreverit. Liceat mihi hâc de re, fummi BACONIS (gravissimi certe auctoris, et primi naturæ interpretis) sententiam citare, ipsaque ejus verba transcribere:- "Subjectum istud medici-" næ, corpus nimirum humanum, maxime capax 66 est remedii, sed vicissim illud remedium maxime " obnoxium est errori, eadem namque subjecti 66 fubtilit

fubtilitas et varietas, ut magnam medendi facul-* tatem præbet, sic magnam etiam aberrandi faci-" litatem. Quocirca quemadmodum ars ista (præ-" fertim quo nunc habetur modo) inter præcipue " conjecturales; ita inquisitio ejus reponenda est " inter fumme arduas et accuratas" --- Cultores igitur omnes, hujus præstantissimæ artis, summo cum studio errorum fontes perscrutari decet, æque ac cautiones adhibendas ne illis obnoxii forent; sin minus metuendum erit, ne sibimet ipsis dent verba, umbramque pro fubstantia captent. His fententiis inductus, morem gerens institutis hujus alma academia, decrevi quosdam de erroribus evitandis, in studiis medicinæ prosequendis, quam brevisime potero attingere; nec enim limites opusculi talis, nec tempus finunt fusius tractare.

Quum primum me studiis medicinæ serio accinxissem, atque in iis aliquatenus processissem, ob varia systemata, multiplices theorias, hypotheses vagas et instabiles, obque infinitam propemodum opinionum varietatem, cui memet potius addicirem, animi dubius, eo tandem deveni, ut nullius in verba jurare, sed solo præunte rationis et experientia lumine acriter et indefesse veritatem investigare decernerem. Nec piget me facti, illico enim addidici, multa atque feria mala in medicinam irrupisse, ab ardente et slagranti studio in hypotheses novas; effrænemque speculandi, disputandique de systematibus licentiam, persæpe mentem divertisse a verâ cognitione morborum, in sententias commentitias, falsasve, quibus animus diu occupatus, tandem eo usque assuescat, ut eas postmodum in medicina facienda, non probabilium loco duntaxat, ut primum habeat, fed tanquam certas nequaquam adhibere dubitet.

Nunc omnes rogo libellum huncce lecturos, ne mihi vitio vertant, quod aggressus fuerim tractare de rebus tam arduis difficilibusque, tamque periculose alex plenis; sentio sane quam inxequale est humoris onus, ideoque vos indulgentiam peto.

Volo vero intellectum iri, me inanem gloriolam haud aucupari; sed hoc solum appetere quod mihimet

himet postmodum utile foret in medicina exercendâ, totumque in hoc esse. Quemadmodum enim unicuique in arte dialectica versato maximo usui est sophismatum doctrinam pernoscere, non quod fallat, sed ne ipse fallatur; sie in conatibus meis solicitus curo, non tam quod viam monstrarem errantibus, quam ne ipse raperer in errores; descenfus enim facilis, sed revocare gradum hic labor, hoc epus.

Medicina non ingenii humani partus est, sed temporis silia, quam ut veteres de divinatione quondam crediderunt, ex iis quæ usus diuturnus notavit essectam merito dixeris. Sic, sentiente Baglivio definiri potest:—" Vis cognoscens, videns, et explicans ex iis quæ longo tempore, atque significatione eventus observavit, atque animadvertit diversa morborum genera; hisque non ex quadam hypothesi remedia adhibens, sed ab artis divinæ præscriptis longo usu comprobatis, medicinam perpetuam petens."—Finis ejus est, sanitatis conservatio, vitæ prolongatio, morbo-

morborumque curatio.—Objectum vero corpus hu-

Sed dum anxie finem profequimur, quoniam diverticula varia funt quæ recto a tramite abducant, in primis neceffarium mihi videtur accurate præscribere quo ferat objectum, quo non, aliter enim discrimen erit ne a scopo petito late aberremus. Homo duabus e substantiis, spirituali atque corporeâ componitur. Quandoquidem vero ideæ, non res, immediata funt objecta mentis cogitantis, fummi momenti certe est naturam idearum et hujus atque illius, bene perspectam esse, ut inde appareat, quânam methodo investigationis utendum esset de Archetypis quanam vero non. Unicuique constat vel minimum versato in scriptis metaphysicorum ideas substantiarum, et spiritualium atque corporearum, combinationes esse in his sensibilium qualitatum fimul coexistentium, in illis autem operationum mentis, in utrisque vero partes simplices pendere ignoto a quodam, cui nomen realis effentiæ inditum est. Hinc sequitur ideas tales positivas non esse, relativas vero respectu rerum unde derivantur. Aliter evenit in modis relationibusque, in quibus ideæ componuntur sine ullo respectu res ad externas, hincque ideæ tales archetypa propria sunt. Hæ a metaphysicis denominantur adequatæ, vel perfecta representamina, illæ vero inadequatæ, vel imperfecta archetyporum. Distinctio talis primariæ utilitatis est medicinæ studiis incumbenti; naturà enim idearum de quibus ars sua immediate versatur ignotâ, necesse eveniat quod in horas in errores illabatur, unde vix, aut ne vix quidem pedem retrahere poterit.

Utriusque exemplum exhibebo, ut inde sententia mea clarior evadat, alterum ex Mathesi, alterum vero ex Physica desumptum. Quæstione ulla v. g. de Triangulo instituta, ad ideam ipsius trianguli mens statim sese verteret, exque ea omne ad triangulum attinens deduceret sine qualicunque respectu res ad externas; hocque universaliter obtinet mathematicis in ideis, ex eo quod in illis realis essentia nominali conformis est; judicatur itidem de existentiis illas referendo ad ideas, non vero ideas ad res. Hinc ergo sequitur mathematicas conclusiones omnino pendere ex abstracta consideratione idearum, proptereaque esse objecta propria demonstrationis, i. e. perceptionis concordiæ vel discrepantiæ extremorum, per argumenta sic concatenata quod intuitio totam seriem percurreret.

Substantià vero qualicunque pro subjecto inquisitionis proposità, sit quæstio v. g. de auro, res multo aliter sese habebit. Propter enim realem esfentiam ignotam, ad observationem per sensus, atque experimentum recurrendum est, ut inde ejus proprietates nobis manifestæ forent, quoque accuratior observatio, pleniusque experimentum, eo clarior ac perfectior erit idea; hoc ita fe habere chemicorum experimenta clare monstrant. Aliter quoque ac in ideis mathematicis, ad res respiciendum est unde qualitates hauriuntur, ne ideæ forent phantasticæ, quas natura abhorret, respuitque utpote a se alienas. Notandum quoque esset haud ullum

ullum necessarium nexum intercedere inter partes simplices (utrum sint primariæ, vel secondariæ qualitates an potestates) e quibus componitur idea; hincque ex existentia unius, nullius aliûs coexistentiam qualitatis inferre necessario possumus; indeque ad qualitates detegendas ad analysin sugiendum esset. Hocque universaliter obtinente in omnibus ideis substantiarum, pro rato habeamus ideas tales objecta non esse demonstrationis, sed inductionis, i. e. affirmationis, vel negationis totius ex affirmatione vel negatione partium omnium.

In arte medicâ igitur, cujus præcipuum atque immediatum objectum est corpus (animâ vero interea non despectâ) hallucinantur maxime qui demonstrationem affectant. Methodus vero philosophandi per inductionem, nocturnum diurnumque studium esset omnibus quibus cura est inquisitionem instituere non de verbis, sed de rebus; non seipsos ludisicari, sed sanam, veram, philosophicamque notitiam acquirere in arte salutari exercendâ. Enixe igitur laborandum esset, dum adhuc tirones

fumus in arte, cereique in vitium flecti, accurate atque exacte perpendere materiem de quâ ars nostra versatur, limitesque quosdam statuere, ultra quos quasi nesas esset divagari; judicium enim nostrum necesse palpet et vacillet si extra concessos sines temere progredi tentet.

Sed unde hæc indicia derivanda, quæ nobis quid verum, quid falsum, quid utile, quid non, in medicis inquifitionibus indigitarent? Certe non a demonstratione (quidam vero desipientes sic de hâc arre tractant) medicina enim scientia demonstrativa non est. Unde ergo auxilia petenda? Ex observatione atque experientià vel nostrà vel aliena, has enim medicina parentes agnofcit, his fustentatur, atque his innixa perpetua evadet. Sed maxime cavendum effet ne oculis propriis nimium confidamus, itidemque ne opiniones et conjecturas imaginarias, pro rebus veris et factis fubstituamus; hincque attentione maxima opus erit, ideas fensûs judicio corrigere, itemque ideas ad res iterum atque iterum referre, quippe quæ illis ad amuffin

amussin quadrent. Ut vero adhibeatur sides testimonio aliorum, rebus de factis quas tradunt, testium numerus, integritas, peritia, scopus etiam
auctoris, partium cohærentia, testimonia contraria,
commodumque narratoris æstimanda sunt. Hæc
utcunque dissicilia et ardua aggredienda sunt, sic
enim tandem ad veritatem pervenitur.

BACONUS veræ et utilis naturæ scientiæ auctor atque parens folità fuà fagacitate erroneam methodum tractandi rebus de phyficis primus detexit, rejecitque dialecticas tricas Aristotelianæ philosophiæ affeclas, scholasticorumque disputationes de causis efficientibus, cerebri sui, non naturæ progeniem, inque harum locum fubstituit methodum philosophandi per experimentum. Sicque physicæ basin firmam substernens pro rato habebat haud difficile fore struere ædificium, fixum, stabile, atque in æternum duraturum. Neque eum fua spes fefellit, opera enim NEWTONI nunquam interitura, fatis superque demonstrant, faustam felicemque applicationem methodi a BACONO institutæ, in investigandis phœnomenis naturæ inanimatæ. Chemicique hodierni multa atque lucida exempla nobis
exhibent, prosperi analysis eventûs in suis mirisicis experimentis. Necnon Lockii insigne opus
de mente humana stat nobile monumentum, quantum valeat analysis in ejus operationibus elucidandis:

Morigeros nos ideo gerentes monitis talis tantique viri, studia medicinæ aggrediamur ducibus experientià atque observatione, sub quarum tutela erroris aggressiones tuto resistere poterimus si modo culturæ sanæ patientem aurem commodemus. Nec mora esset, nec requies a carceribus usque ad metam, labor enim omnia vincit, perseverantiàque solà medicina est subjuganda. Sed dum Verulamium ducem sequimur ad ædem artis salutaris, opera Newtoni nusquam non ante oculos ponenda, quippe quæ nobis exhibent exemplar optimum philosophiæ inductivæ.

Eximius ille philosophus, Angliæ decus, physicæ lumen, per analysin accurate restrictam, (ne illuderet phantasia inque errores alliceret) corporum proprietates investigavit, exque essectibus ad causas ascendit, nec essectu, nec causa admissis naturam parentem haud agnoscentibus. Tuncque his causis pro principiis assumptis, per synthesin denuo investigavit phœnomena alia sicque generaliores causas assecutus est, atque ita deinceps ascendit, usque dum ope experimenti altius assurgere nequibat in serie essectus atque causæ.

Sed efficientes causas gravitatis, cohesionis, &c. Attigit non nisi modestà conjecturà. Leges vero secondariarum causarum, quia limites humani intellectus haud transcendebant, summo cum studio sese accingebat ad investigandum, tandemquè stabiliebat mathematicà precisione. Systemaque ejus pene divinum, æternum, inexpugnabileque monumentum manebit solidi sanique judicii Baconis rebus de philosophicis.

Quum vero ideæ medicæ æque ac physicæ inadequatæ sunt, pro rato tenens, methodum philosophandi per inductionem unicam esse unde prove-

nit, quod stabile, quod verum, quodque utile est inquisitionibus in omnibus institutis vel de corpore vel de mente, vel de utrisque conjunctis; concludere fas est multum aberrare a scopo, qui sibi proponunt in studiis medicis, acquisitionem scientiæ demonstrativæ, investigationemve causarum efficientium unde deduci possunt atque exponi phœnomena omnia fanitatis morbique. Speculationes ergo omnes tales undecunque originem trahant (utrum a Culleno eximio, cui medici Tirones tantum debent; Brunoneve magni nominis in annalibus medicinæ hypotheticæ, cujus aërium fystema omnes qui didicerunt, quam festinanter dedifcere laborent) vel quantifcunque laudibus efferantur, a unoquoque cui falus ægrotantium curæ est, habeantur ac vana deliramenta lascivientis phantasiæ, quæ experientia dedignatur, promittentes equidem subsidia et lumina, sed magis sunt ignes fatui, quam veræ faces medicæ notitiæ, exque semita veritatis devios allicientes, in falebras præcipitiaque erroris

unde

ratam,

unde gressum revocare fere superat humanas

Sed etsi eadem methodus inquisitionis instituenda esset in medicina ac in physica, attamen jugiter in animo tenendum, permagni interesse animatam inter inanimatamque naturam; hujus enim qualitates constantes sunt semperque eædem, iisdemque legibus nusquam non parent; illius vero materia atque compago perpetuo variabilis atque mutabilis est, neque generales leges, quibus obedit, humanum ingenium usque adhuc attigit. Cautum esset ergo ne in mentem veniat erronea opinio, actiones corporis vivi legibus inanimatæ materiæ exponi posse.

Chemicis Neotericis feliciter sua studia prosequentibus auspice inductione pernotescit, quod massæ materiæ per analysin resolutæ similis massa denuo per synthesin resormari possit; quumque naturam ejus bene norûnt, viresque quæ eam assiciant, certe promittere possunt mutationem desideratam, vel mutationem quamlibet ad quam materia, apta sit se effecturos.

Sed in animantibus res sese multo aliter habet; vitale enim principium (unde actiones functionesque eorum pendent) usque adhuc scrutinium hominum elusit; chemicique incassum tentarûnt post analysin, viventis similis regenerationem per synthesin quam sæpissime institutam, neque mutationes optatas ullo in casu promittere possunt; legesque generales quibus vel plantæ (fimpliciffimæ animantium) parent, adhue obvolutæ tenebris jacent. Nedum vero leges affequi possumus quibus actiones functionesque brutorum obediunt; entia enim sunt magis complexa, nervoso systemate prædita, itidemque præ se ferentia multa signa intellectus saltem sensibilibus de objectis.

Sed homini (proprio objecto medicinæ) præter qualitates cum vegetabilibus, brutisque communes, insunt et aliæ nobiliores, multoque magis a sensu remotiores.—" Inter enim hominem et belluam (inquit Cicero) hoc maxime interest, quod hæc " tantum,

tantum, quantum fensu movetur, ad id solum

" quod adest, quodque præsens est, se accommo-

" dat, paululum admodum sentiens præteritum,

" aut futurum. Homo autem (quod rationis par-

ct ticeps est, per quam consequentia cernit, causas

" rerum videt, earumque progressus, et quasi anti-

" cipationes non ignorat, fimilitudines comparat,

" et rebus præsentibus adjungit atque annectit fu-

" turas) facile totius vitæ cursum videt, ad eamque

" degendam præparat res necessarias."

operum Creatoris, et natura modusque operandi generis nervosi, unde sensatio pendet, necnon sentientis principii, unde actio fluit, experimentum eludunt, nobisque innotescunt non nisi per effectus. Hisque positis sequitur, animalem machinam (si appellatione uti liceat) longissime differre a machina communi, cujus leges sunt simplices pendentque a principio noto, viresque cujus ad arbitrium ordinari possunt, scilicet velocitate vel quantitate materiæ variatis, unde momentum pendet. Animalis vero machina per se motum generare potest,

bernatque corporis actiones legibus in toto distinctis, haudque omnino pendentibus principio ab ullo
mechanico, chemicove. Discrepat multum etiam
in eo, quod quadantenus, mederi morbos suos, ullosque reparare digressus naturali a statu, vi quâdam innatâ potest, quemadmodum in vulnerum incarnatione, inque conatibus naturæ in morbis sanandis, omnibus in arte versatis liquet.

Tempus terere ergo in redarguendis opinionibus veterum chemicorum, v. g. de falibus, fulphure, Mercurio, acidis, alkalinis, &c. deque eorum applicatione corpori humano, et inutile, neque e re nostra foret, quippe quæ jamdudum obsoleverunt. Neque de pseudo-demonstrationibus, mechanico-mathematicæ sectæ, opus erit multis verbis, ineptiæ enim tales, nunc dierum, oblivioni merito traditæ suere, ab omnibus saltem quibus studium est non seipsos ludisicari sugacibus umbris, nugisque canoris. Quam vanæ vagæque e. g. conclusiones eorum suere de vi cordis? Quidam ex certis datis assumptis, calculis subductis infere-

bant æqualem esse plurimis libris, alii vero diverasse ex datis vix totidem unciis; sicque deinceps de reliquis. Vixque risum teneamus quum quemadam hujus sectæ, triumphantem exclamantemque audiamus, "Non dubito me solvisse nobile pro-"blema, quod est dato morbo invenire remedium, "jamque opus exegi."

Sed his missis; quid de Boerhavii systemate dicam, famâ pervulgatum fere totum per orbem? Nobile hoc ædificium compositum a materià undique collatà, tanto cum labore ad finem perductum, tantâque arte et elegantià ornatum, omnibusque numeris, quemadmodum visum esset artifici abfolutum, haud diu perduravit, fed labefactis magnâ ex parte fundamentis tandem proprio pondere corruit. Neque hoc mirum! Mortalia enim facta indies pereunt, ergoque non expectandum, quod systematum stet honos, et gratia vivax; natura enim jubente, multa renascentur, quæ jam cecidere, cadentque forfan quæ nunc funt in honore, et maximis laudibus efferuntur. A Boer-HAVIO, omnibusque fere medicis qui illum anteque morborum omnium relatæ fuêre vel humoribus corruptis, vel compagini folidarum partium aliquo modo vitiatæ, et hoc vitium ubicunque hæreret, tenebant, femper esse definiendum, et nostris sensibus attingendum. Recentioribus vero, ex accuratiore observatione, atque experientià constat, causas multorum morborum, sensibus nostris nullo modo detegi posse; nimirum quæ in systemate nervoso lateant, et oculorum, et omnium sensium aciem sugientes solis essectibus sese prodant.

Quidve dicam Stahlianâ de doêtrinâ, cujus fuit imperium et efficaciam animi, quod bonum aut utile corpori judicantis, et imperantis afferere?—
Dum fugiunt vitia hujus scholæ affectatores, in contraria currunt, ruuntque in Scyllam, dum volunt vitare Charybdim; sictiones enim chemicorum, mathematicorumque de sluidis atque solidis, dum nimis caute evitarûnt, in aliud et pene pejus vitium irruerunt, opiniones sustentantes quarum aliæ sensur communi, aliæ vero quotidianæ experientiæ adversarentur; medendique rationem commendan-

tes, semper fere inertem, languidam, imparem atque hostes ad diros debellandos quibuscum sæpisfime medicis res est. Non attamen negandum est, medicinam multum Stahlianis debere, dum enim medicamentis haud multum fidebant, naturæ operationes accurate notabant, viresque ejus antehac nimium despectas in honorem vindicabant. Clare etiam atque simpliciter observata enarrantes, historias morborum multo accuratiores protulerunt; itidemque doctrinam diagnoseos prognoseosque infigniter elucidarunt; hincque inter recentiores fystematicos, medicosque fere omnes hodiernos, locus honorificentior, atque splendidior viribus medicatricibus naturæ juste assignatús est.

Cullenus magnus famâ notus a Gadibus, ufque Auroram et Gangem, Hoffmanno viam monstrante, animos medicorum vertit ad energiam nervosi systematis contemplandam, vimque ejus magnam et in corpore sano atque morboso juste æstimandam. Dumque multos rejecit errores, quibus impliciti suêre ejus antecessores; adjecit ipse, (ni fallor) quædam magis ingeniosa et speciosa, quam

vera, multa autem et folida, et vera, et multum in praxi adjuvantia. Sed etsi opera ejus pretiofa omni laude majora funt, etfique nocturna versare manu, versareque diurnà pro religione esset omnibus medicinæ studiosis; attamen heu! quam vani fallacesque sunt humani conatus ad medicinam provehendam, repugnante ejus alma parente naturâ, illâque despectâ quam patens est via ad errorem; fpeculationi enim dum nimium indulget, immemor sui, sententias quasdam in museo excogitavit, quibus repugnant diurna experientia, atque observatio. Quid e. g. dicendum est, de doctrina ejus caufarum proximarum, in febribus præcipue; immo etiam fere in omnibus morbis, de quibus aliter tam lucide tractat? Agnoscendum est certe, perquam ingeniose hanc rem tractasse, sed neque inficiandum est, experientiam utplurimum causas affignatas haud recognoscere; nec celandum intentissimam observationem, vix aut ne vix quidem, detegere posse nexum, causam inter effectumque; immo causam nomine proximæ insignitam, persæpe sese prodere, sine essectu illi ascripto, et v. v. effectum

effectum (nempe morbum) sine causà cui tribuitur, ergoque sequitur tales causas imaginationis, non naturæ, prolem esse. Sed ne audax atque arrogans multis videar, tractatu de inæstimabili hujus summi viri, tam libere disserens, commentariolum concludere sas sit candide agnoscendo, quod essi pagina una vel altera errores ejus comprendere possit, ne volumen quidem caperet lucida, gravia, atque utilia præcepta quæ in opere ejus scatent—

- " Verum ubi plura nitent, ---- non ego paucis
- " Offendar maculis, quas aut incuria fudit,
- 66 Aut humana parum cavit natura."

Hor.

Etsi animus jubet, attamen tempus vetat (ne longius ab incepto traheret) quicquam dicere de ideali systemate Brunonis, a quo, vel minimum in medicina expertus, statim ac attente perlegerit, indignans resugit, respuens et ejus hypothetica principia, practicasque notiones, a cerebro subtili, atque ad inveniendum sagaci, chimerico verum, atque pravà philosophia distracto, excogitatas, non

vero ex penu naturæ operationum depromptas.

Promisit equidem aureos montes, medicinamque persectam;

- " Quid dignum tanto feret hic promissor hiatu?
- " Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus."
  Hor.

Sed forfan hæc longius profecutus sum. Ut ad rem igitur redeam: Quid ex comparatione ante-dictorum de systematibus memoratis concludere licet? Clare sequitur actiones sanas morbidasve corporis humani, neque a solidis, neque a sluidis, neque a nervis, neque ab animo, sigillatim sumptis pendere, sed a corpore menteque conjunctis. Esfectusque commercii sunt accurate notandi, licet causa nexûs, reciprocæque actionis in sese invicem densa caligine usque adhuc obducatur.

Gregorius noster, ingenio, doctrina, scientiaque præstans, variisque medicis disciplinis nemini secundus, hac de re in Conspectu ejus med theor. disserens, solita sua elegantia, atque perspicuitate, sic suam sententiam exprimit—" Quamvis igitur es mihi sit persuasissimum, actiones vivi animalis

" ab animâ cum corpore juncta pendere, nec, nisi

" alterius cum altero mirabilis nexûs ratione ha-

" bità plenam explicationem esse accepturas; non

" tamen aufus eram tantum aggredi laborem,

" quantum prævideram fore, ut rei adeo obscuræ,

" vel etiam multarum quæ de ea prolatæ fint opi-

" nionum, rationem redderem. Res veras tan-

" tum de eâ singulares, experientià et observatio-

66 ne compertas, et ad usum medicum accommo-

" datas, recenfere conatus fum. Leges vero ha-

" rum rerum generales, et modum quo mens cor-

" pus afficit, et ab eo afficitur vicissim, nec nove-

" rim ipse, nec quenquam hactenus novisse credi-

" derim. Forsitan etiam sat medico fuerit novisse

" tantum inter mentem corpusque intercedere

" nexum, ut plurimum, et sane mirum in modum,

" fe invicem afficiant; neque folius corporis in

" morbis sanandis rationem semper habendam este,

" fed menti quoque interdum esse subveniendum,

" quippe in qua fæpe hæreat fons et origo

66 mali."

His ergo concessis (quæ, me sentiente, negare haud fas est) sequitur; multa etiamnum desiderari de physiologia, pathologiaque corporis humani, quæque verisimile est ætatem nunquam in lucem prolaturam; quippe quæ a fystemate nervoso, menteque pendeant, proindeque sensus eludant; hincque non a generalibus naturæ legibus, mechanicis chemicifve principiis derivanda. Attamen vero auxilia omnigenâ a scientiâ petantur; nec quisquam a philosophia repudiatus a medicina agnoscatur; quocirca recte dicit BACONUS, " Quod " medicina in philosophia non fundata, res infir-" ma est." Neque generales leges naturæ sunt rejiciendæ, aliquatenus enim valent, quantum vero corpus humanum spectant, folummodo secundariæ funt; primariæ vero a corpore ipfo petendæ funt in variis conditionibus ejus fanitatis morbique.

Sed quomodo hæ leges investigandæ? Ne ambagibus lectorem morer, sidenter assero, ex experientia atque observatione naturæ operationum, essectuumque inde provenientium; medicus enim naturæ mister et interpres, et quasi consiliarius est; et quicquid meditetur et faciat, si naturæ non obtemperat, naturæ non imperat; nobifque sufficiat si quid fiat intelligamus, etiamsi quomodo quidque fiat ignoremus. Tametsi vero hæc luculenter patent, rem fedulo perpendenti; attamen homines miris modis, more noctuarum, in tenebris notionum suarum acute vident, ad experientiam vero tanquam lucem diurnam, nictant et cæcutiunt. Hincque major fides adhibita inutilibus proprii ingenii commentationibus, quam naturæ monitis, et observationibus, inter causas, quæ innumeros, æque ac perniciosos errores produxerunt, annumeranda est. BACONUS ait, " Non fingendum, aut excogitan-" dum, fed inveniendum quid natura faciat aut " ferat."-Multum igitur errant qui putant se morbos feliciter curaturos, qui doctrinam theorizandi speculationibus de suis ad amussim callent. Errant inquam, quia medicus ad multo altiora respicere debet, ut ægros a morborum tædio, ad salutis tranquillitatem revocet.

Quoniam ergo medicina illa, naturæ proles, quæ fanitatem promittit, theorias hypotheticas, spurias utpote fibique haud cognatas, aspernatur respuitque. Quid agere expedit? Obsequiosos nosmet ipsos geramus observationi experientiæque; sectionique cadaverum in primis effet incumbendum; ut exinde, situs, structura, &c. partium sensibus nostris recludantur.-" De illo vero altero defectu, " circa anatomiam," ait BACONUS, " (nempe quod non fieri consueverit in corporibus vivis) " quid attinet dicere? Res enim hæc odiofa, et " barbara, et a Celso recte damnata. Neque " tamen illud minus verum est (quod annotatum fuit a priscis) poros complures, et meatus, et " pertufiones, quæ funt ex fubtilioribus, in anacomicis dissectionibus non comparere; quippe quæ in cadaveribus occluduntur et latent, cum " in viventibus dilatentur et possint esse conspi-Itaque ut usui consulatur simul et huma-66 nitati,

- " nitati, non est omnino rejicienda anatomia vivo-
- " rum, neque ad fortuitas chirurgicorum inspec-
- " tiones (quod Celsus fecit) remittenda: cum
- " hoc ipsum bene expediri possit per dissectionem
- " brutorum vivorum, quæ non obstante suarum
- " partium diffimilitudine ab humanis, huic inqui-
- " fitioni adhibito judicio fatisfacere poffint."

Exque anatomia vivorum brutorum, qualia quantaque medicinæ commoda accrêvere? Hinc circulatio fanguinis, hinc lymphaticum fystema, hincque demum actio uniuscujusque organi quatenus nota ortum traxere; experimentumque perfecit, quod ratio per demonstrationem investigationemque effectuum a priori, tentasset frustra. Præterea vero cadavera hominum morbis denatorum fecanda funt, manufque nostræ inquinandæ, ut inveniamus quæ sit morbi sedes, quæ (quantum sieri potest) caufa, qui exitus antecedentium symptomatum, qui demum effectuum omnium in antecedente morbo observatorum eventus. Tali fundamento physiologia, pathologiaque, legitimo a fon-

te deductæ, innituntur. Inque corporis actionibus elucidandis anatomiæ itidem accedant phyfica, chemia, mechanice, hydraulice, aliaque hoc genus quæ quadantenus valent; quarumque auxilium animalis machina haud omnino afpernatur. Attamen et in physiologia atque pathologia enixe effet cavendum ne incognita pro cognitis habeamus, cerebrive nostri fictiones rebus pro factis; itidemque ne nimium laboris, temporifve, impendamus in res obscuras inutilesque, quemadmodum e. g. in inquisitionibus de principio vitæ, de essentia corporis, aut spiritus, deve nexu, reciprocoque commercio inter utrumque, ve occultis de causis, Hæc, aliaque id genus multa, dum haud pauci studiis medicinæ incumbentes audiunt, irrident, dum observant, negligunt magno ægrotantium detrimento; hypotheticas enim falfasve theorias quibus femel imbuitur, animus fervat diu, deponitque invitus, hifque fæpissime postmodum in medicinà exercendà plus minusve gubernatur.

Anatomiæ

Anatomiæ igitur, et investigationi actionum, virium, functionumque corporis vivi, æque ac scientiis, quæ in his elucidandis quid adjumenti præbeant, oportet nos fumma cum cura atque diligentia incumbere, auspice attamen inductione. Sed hæc omnia qualiacunque fuerint, (quatenus ad rem medicam spectant) praxi subministrant atque parent. Quid vero in praxi instituenda maxime attentionem vindicaret? Historiæ morborum, accuratæ, veræ, justæ ex ipsa rerum natura promanantes, confectæ multo cum labore et patientià, demum atque fide in observando anxia, præcipuam curam medici fibi arrogarent. Notandum vero effet, ne inde error proveniret, historiam morborum scientiam sui generis esse, quæ ab aliis haud fua mutuatur principia et incrementa, sed a saluberrimis duntaxat puriffimifque naturæ fontibus, per quos clara evadit, et fidelis. Sive ut clarius loquar, historia morborum tota quanta est pendet, a sedula et patiente descriptione eorum, quæ observator de morborum invasione, progressu, et cursu

adnotaverit, et eâdem quâ observavit simplicitate chartis exposuerit; nihil addendo de suis, nihil de librorum aliarumque scientiarum præscriptis.

Ex antedictis ergo constat, quod nil in historia morborum effet fingendum aut excogitandum quod ex natura morbi ipfius non derivatur. Hocque in peragendo, eo majore opus est curà; quandoquidem morbi indoles hinc innotescit, diagnostica, prognosticaque proveniunt, prætereaque magnâ ex parte curativæ indicationes hauriuntur. In efficiendâ vero tali historià præter infinitam particularium observationum acquisitionem, dispositio etiam attentionem exigit, (v. g. primariorum, atque accidentalium fymptomatum, &c.) itidemque maturatio, ac digestio observatorum; demum atque ex issdem abstractio præceptorum et axiomatum generalium. Qui hæc aliaque hoc genus negligunt, magnam ansam erroris (ni me abludit imago) fibimetipfis præbent. Cous ille pater medicinæ nunquam fatis laudatus (qui primus arti medicæ folidam inconcuffamque bafin observationis, experientiæque substravit) multa mirabilia specimina hujus generis nobis transmist. Postque divinum senem, observationibus a natura derivatis, historiisque morborum sidelibus atque accuratis solide praxin medicam locupletarunt Cælius AuRelianus et Aretæus.

Inter cæteros vero, qui huic negotio incubuerunt maxime eminet Sydenhamius noster, cujus merita omnem laudem superant. Huic alteri patri medicinæ legitimæ moris erat, in historiis conscribendis morborum, exquisitam pictorum industriam imitari, qui vel nævos et levissimas maculas in imagine delineant, hincque quasi lineamenta viva exprimunt, ergoque juste dicitur tanquam penicillo Naturæ ipsius morbos adumbrasse. Ad hujus igitur illustris viri exemplar unumquemque medicinæ studiosum oportet, quam accuratissime componere narrativam circa ægrotos specialium cafuum; candideque notare qualia funt symptomata, qualesque sunt causæ evidentes, hinc enim innotescit morbi natura; prima vero basis curandorum mor-

borum, est recta eorundem cognitio, atque debitum unius ab alio discrimen; latent enim velut in alta nocte prima morborum stamina, nec arte magistrà in curationem eorundem perveniemus nisi facem præferat folida diagnosis. Neque de occultis, primoprimis, vel proximis causis, nosmetipsos lacesseremus; de talibus enim disserens, recte observat Sydenhamius, "Impossibile sane est ut medicus " eas morbi causas ediscat, quæ nullum prorsus " cum sensibus habent commercium, ita neque ne-" cesse; abunde enim sufficit, ut sciat unde imme-" diate oritur malum, ejusque symptomata, ut in-" ter hunc morbum, et alium accurate valeat di-" ftinguere."

Sed ars est longa, vita vero est brevis, ideoque adminicula extrinsecus sunt exquirenda; phœnomena atque morbi, causas evidentes, medicationes, eventus, aliaque hoc genus, ex libris auctorum optime de medicina merentium, exque prælectionibus maxime hisce in rebus expertorum oportet nos synthetice quæritemus. In nosocomiis vero ægrorum,

ex propria observatione, analysis esset instituenda; sicque institutà collatione, veritatem utriusque æstimare poterimus, atque errorem in alterutro genere argumentandi commissum detegere ac corrigere, sic est ambienda medicina sicque tandem benigna accedet votisque nostris propitia.

Splendida vero oftentare musea, occultas causas morborum jactitare, ingentem copiam librorum habere, at illos ne falutare quidem; pluribus collegiis te adscribere; theorizandi, disputandique artem (observatione atque experientià interea defpectis) ad amussim intelligere, ad leniendos tuorum ægrotantium dolores, ne minimum quidem conferre poterunt. Conferet vero fi linguam et oculos, pulsum et faciem, animi pathemata, antecedens vitæ genus, et errores ægrotantis, et reliqua hujus generis diligenter consideres. Conferet itidem multum, si squallidos ægrorum lectulos, et publica nofocomia frequentaveris, et diligenter adnotaveris, quid boni, aut mali fingulis morbi temporibus contingat, qui progressus symptomatum, quique E 2 eorundem

fuccedant; an præsens morbus in alterius speciei morbum mutetur, aliaque centena hoc genus cum natura arctissimam cognationem habentia.

Hæc medendi disciplina si cum hypotheticæ splendore, fastu et magnificentia conferatur, tenuis quidem, imo vilis fortaffis ac contemnenda videbitur. At in hypothetica, nihil falutaris ac vitalis inest; verum mira duntaxat ramorum, foliorumque luxuries, ad aspectum quidem pulchra, sed statim flaccescens, ubi primum eam novitatis gratia, tanquam fuccus defecerit. Hæc vero quam modo descripsimus, cum non ex rebus sictis, commentitiisque constet, non ostentationis, nec inanis, sed quæ in curandis hominibus fita est, gravis, veræ, folidæque gloriæ cupida, nec ad oftentandos flores, fed ad uberrimos et jucundissimos fructus proferendos comparata, indies magis, magisque crescit, ac vegetior fit. His igitur mature perpenfis; quis fui compos dubitaret transfuga esse a partibus hypotheseos, nusquam non, instar Sirenis illecebris ejus in lethales errores allicientis, seque ascribere in numerum propugnatorum observationis, experientiæque?—

Sed dum experientiam observationemque tot tantisque laudibus effero; uno conclament ore, sub theoriæ, hypotheseos, speculationisque vexillis militantes; nonne hoc arroganter atque audacter factum? Nonne theorizare est cogitare? Velitne auctor rationalem medicinam excludere, fummif, que viribus empiricismum commendare? Non is fum fane qui theoriam nullius valoris in medicina habeam; sed hoc follicitus curo, justas illi assignare partes, atque quantum in me est indigitare theoriam quamlibet haud a rebus factis sustentatam vanam effe atque, fallacem. Inter empiricos nomen meum conscribere, ve principia medicinæ negare tantum adjuvantia aliis in artibus, certe nunquam mihi in mentem venit. Theoriam verum quamque respuo, prolem imaginationis, occupatam circa inutiles disquisitiones, subtiles atque nominales distinctiones; affectantem quidem axiomata,

verum hæc necessario ambigua, vel falfa, ideoque ad praxin inepta, quippe quæ observationem parentem haud agnoscunt. Enimvero autem theoriam illam fanam, rebus in factis atque observatione fundatam, ideoque utilem, immo neceffariam, in actionibus animalis œconomiæ elucidandis, inque curativis indicationibus deducendis, lubens agnofco, intimumque nexum inter hanc praxinque intercedere haud omnino inficias eo. Attamen, vel in tali theoria, semper recordandum, quod res factæ taliter ordinentur qualiter generalia principia stabilire, vel faltem indigitare præfertim quæ ad praxin falutiferam viam monstrant. Talis theoria cum praxi conjurat amice, altera enim alterius ope eget, mutuamque lucem sibi communicant. Hoc attamen semper in animo esset tenendum, observationem scopum esse ad quem dirigi debent medicorum ratiocinia, in exploranda enim morborum natura, nihil ufui nobis erit fubtilis et arcana difputandi ratio, fed repetita ac diligens observatio eorum, quæ fingulis accidunt ægrotantibus, necnon solertia mentis, naturæ methodo conformis, ac pedissequa.

Multi nimium rationi tribuunt, et nihil experientiæ, multi contra faciunt. Utrique æqualiter peccant, æquamque ansam erroris sibi præbent; hinc provenere, tot inter medicos contentiones, tantaque inter theoriam et praxin dissidia. BAconus solito suo acumine, sic diserte hâc de re sententiam suam profert-" Qui medicinam trac-" taverunt, aut Empirici, aut Dogmatici fuerunt, " empirici formicæ more congerunt tantum, et u-" tuntur; rationales aranearum more, telas ex fe " conficiunt. Apis vero ratio media est, quæ ma-" teriam ex floribus horti et agri elicit; fed ta-" men eam propriâ facultate vertit et digerit."-CELSUS itidem de medicina rationali atque empirica tractans, his verbis concludit: " Rationalem " quidem puto medicinam esse debere; instrui " vero ab evidentibus causis, obscuris omnibus, " non a cogitatione artificis, fed ab ipfa arte re-" jectis."

Licet ergo ex antedictis, origo medicinæ, et quicquid solidioris eidem insit ex experientia potissimum provenit, quemadmodum ex exemplo apis clare constat. Attamen auxilio rationis opus erit, observationes atque experimenta vertere et digerere. Observationes enim atque experimenta omnigena instituere, absque ulla serie aut methodo, quasi est in tenebris palpare, inque labyrintho nofmetipsos intricare. Incipiendum ergo esset ab experientia ordinata et digesta, et minime præpostera aut erratica, sicque educenda essent axiomata, atque ex axiomatibus constitutis rursus experimenta nova, adinstar NEWTONI optimi. Sic enim medicina, æque ac physica necesse provehitur, atque in utrisque ordo rite institutus per experientiæ fylvas, ad aperta axiomatum tramite constanti ducet.

In studiis vero talibus errorem haud raro obvenientem sedulo evitare oportet; nempe ne ex uno vel paucis cujusvis rei exemplis, eandem certam et constantem crederemus, atque pro aphorismo poneremus.

neremus. Observationes itaque atque experimenta repetenda effent iterum atque iterum, itidemque quam maxime varianda, ne inductio manca atque impersecta, putetur esse persecta atque omnibus numeris absoluta. In theoria medica etiam, res factas sparsas, et confusas, nulloque certo vinculo inter fe connexas (utcunque accuratas et determinatas) ad arbitrium revocare, et ad usum seligere, humanas vires transcendit; ergoque ex fingularibus principia generalia prosequenda essent. Hocque eo magis necessarium est, quod in rebus medicis haud juste ratiocinari possumus a particulari alio ad alium, nisi analogia arctissima obtineret, hoc autem propter varias causas perraro contingit.

Si vero ad curationem morborum spectemus, arbitror illam raro feliciter cessuram, nisi ratio experientiæ adjungatur, variæ enim morborum causæ, varia temperamenta ægrorum, ætates, sexus, vitæ genera, climata diversæ naturæ, variæ annorum constitutiones, innumera denique alia quæ ad producendos fovendosque morbos concurrunt, ita interdum certam, constantemque morbi, et suorum
symptomatum naturam perturbant, ut difficile sit
veritatem investigare, nisi complexus horum omnium sagaci rationis usu perpendatur et illustretur.

RUTHERFORDIUS noster, vir certe apprime doctus; medicus atque sagacissimus, folertissimus, experientissimus, cujus sana atque philosophica præcepta nusquam non alta mente reposta manebunt, in quibusdam æque concinnis ac appositis, clinicis fuis prælectionibus præfatis, his fere verbis ufus est-" Every art whatever, and medicine amongst " the number, is founded on certain principles " which look to a certain end. These constitute " what I call the theory of the art; and, for its " fuccessful exercise, a knowledge of these is es-" fentially necessary: and, to attain any perfec-" tion in the art, 'tis also necessary to know the " readiest means of applying them. If these be few " and fimple, the application will be ready, and the 66 means easy, as is the case in most of the mechanical " arts. But, in the mixed arts, the theory is more difficult, and the means more obscure; and therefore, in these, the most accomplished " may, and often do, meet with bad fuccefs .-" But a worse case still is, where the principles " are obscure, or not known, and where some " must be assumed to explain the phoenomena. "In fuch cases, the dependence of effects on cau-" fes is not perceived, or fuch imperfect theory is " infufficient clearly to direct us in practice. Such " unfortunately is the state of the medical art. " Most of the fundamental principles are still un-" known; and the many changes the animal bo-" dy undergoes will necessarily vary the essential " data confiderably; and therefore, 'tis no won-" der our reasoning here should be so obscure and " fallible. Hence proceeds the imperfection of " the art of medicine in theory; hence also its " difficulty in practice; and hence the appellation " bestowed on it of a Conjectural Art. From F 2 66 this " imperfection of theory, many celebrated physi-" cians concluded, that experience alone was to " be relied on, and theory and reasoning entirely " rejected; but fuch, I conceive, have carried " their ideas too far. It would be strange, in-" deed, that maxims fo necessary in other arts, " and by which they are fo much affifted, should " not apply here. And certainly, the attainment " of any principle or advance towards it, will " render the practice both more eafy and more " certain; and therefore principles should by all " means be fought after. For, if we excluded " generals, and looked to particulars only, we " could not reason from one particular to ano-" ther, except where the strictest analogy was per-" ceiveable, a circumstance which happens but in " very few cases. But, he who considers the va-" rious functions of the human body, and gene-" ralizes facts, will be lefs liable to error, and, from the aid of his principles, will be able to 56 proceed with greater facility and certainty in 66 his si his practice. For, an empiric may be consi-

" confidered as little better than a machine,

" which, though it can be applied to one certain

" use, will in all others be inapplicable. No aid,

therefore, should be rejected, which may lessen

" our embarrassment; and, the more intimate

" our knowledge of the human constitution, the

" more helps will we thence derive, to relieve the

" many embarrassing circumstances which will ne-

" ceffarily arise in our practice. Many of its

" fources of action are hidden, and perhaps never

" will be known; but every new step advances,

" and our reasoning is thus improved, and our

" practical views enlarged."

Lubenti ergo animo concedo medicinam rationalem esse debere, instrui vero causis ab evidentibus, rebus atque factis observatione et experientia comprobatis; quæ enim taliter fundantur crescunt et persiciuntur; quæ vero in opinione, variantur, non augentur. Hoc ultimum accidere potissimum in re medica, quando theoriæ minus certæ, ac mere opiniosæ innititur, quotidie observamus. Immo si diligenter quispiam inquirere velit, quid præ cæteris impediverit, quo minus certa theoria de re medica determinari potuerit, non alia de causa factum id effe inveniet, quam quod medici miris modis errantes, vires mentis, viribus experientiæ debite accommodare atque adjungere noluerunt. Pro certo habeo ergo praxin, a quadam veluti mixtione rationis, et experientiæ oriri, et per eandem confirmari: sed ut tale institutum feliciter, et sine erroribus progrediatur, necessarium præ cæteris est, ut altera alterius jus non immerito sibi arroget; fed potestas judicandi, et decernendi in morbis solis observationibus tribuatur; phœnomena autem morborum folvendi, et rationem reddendi apparentium naturæ motuum theoriæ concedatur. Quod ad me attinet, decrevi, theoriæ eousque inhærere, quousque video naturæ vestigiis adamussim respondere, a quibus si vel minimum recesserit, relistà theorià naturam sequar, me sentiente, optimam semper ducem. Sed dum talem theoriam qualem qualem descripsi laudo atque probo, phantasiæ idola, hypothesesque omnes temere assumptas, et ab arte, et a cogitatione artissicis rejicio.

Objiciat vero quis: Scriptorne vult hypothesin in toto a medicina excludere? Certe non: Hypotheses legitime, vel potius philosophice constitutas, maximi habeo; tales enim multum auxilii memoriæ afferunt per affociationem idearum, necnon ad nova inventa ducunt per analogiam. Sed hoc volo, quod nulla hypothesis nimis festinanter assumeretur (ad hunc errorem vero evitandum maximâ opus erit curâ, propter appetentiam causarum hominibus quafi congenitam, quas imaginatio fuggeret si experientia deficiat) nec ante rigidum plurium particularium scrutinium, variaque experimenta instituta ea de re de qua est quæstio, quamque per hypothesin nostram elucidare cupimus, ut inde videamus utrum omnibus partibus fefe accommodet necne; tali vero cautione despecta, hypothesis necesse sit impostura mera, atque piget me dicere fere omnes hypotheses medicas hoc genus esse.

Hypothesis ergo ut sit perpetua et stabilis; necesse est ut non ab auctoris sui mente omnino educatur, sed ab ipsis rebus prodeat, atque ab observationibus et certis naturæ phænomenis originem trahat.

En, hac de re, GREGORII illustris patris profesforis nostri (filii tali patre dignissimi) ipsissima verba-" An hypothesis properly means the sup-" position of a principle of whose existence there " is no proof from experience, but which may be " rendered more or less probable by facts, which " are neither numerous enough nor adequate to " infer its existence. When such hypotheses are " proposed in the modest and diffident manner " that becomes mere suppositions or conjectures, " they are not only harmless, but even necessary, " in establishing a just theory in medicine. They " are the first rudiments or anticipations of prin-" ciples. Without these, there could not be use-" ful observation, nor experiment, nor arrange-" ment, because there would be no motive nor " principle

or principle in the mind to form them. Hypotheses then only become dangerous and censurable, when they are imposed upon us for just or principles; because, in that case, they put a " ftop to further enquiry, by leading the mind to acquiesce in principles which may as proba-66 bly be ill as well founded. In this way, they " have done great mischief in our science; but, one of the chief advantages of a regular education, and of studying medicine on a systematic " plan, arifes from its rendering students more " capable of diffinguishing between real facts and " inferences of the mind mistaken for them; be-" tween a visionary hypothesis and a just theory." --- Imo ex corde affensum præbeo doctrinæ hujus fummi viri, artis nostræ ornatoris, et ornamenti, qui a prima ætate ad mortem usque (eheu! præmaturam, atque omnibus bonis flebilem) cum natura cohabitavit.

Dum contemplor vim, et essectus imaginationis auctorum, qui ad novas excogitandas hypotheses

funt proclives, concludere cogor duabus potiffimum de causis ad hoc innovandi studium compelli; vel ut aucuparenter gloriolam, quâ novi rerum, aut opinionum inventores, cumulari folent, et qui auctoribus parebant, ipsi inter auctores recenseantur; vel potius cum diu lectioni librorum infudaffent, ut probabilem aliquam rerum rationem invenirent, nec eam invenissent; tunc ad res marte suo examinandas, de iisque rationes reddendas se contulerunt. Quæ, si contingebat, ut illis, vel aliis doctis viris arriderent, majoris gloriæ avidi, brevi stabilire super eas tentarent medicæ artis integrum systema. Et quoniam hi homines forti imaginatione funt præditi, maximeque abhorrent audire fervum pecus alienæ opinionis, fuam mordicus tenent, cæterisque omnibus certiorem existimant. Si quid legendo vel experiendo invenerint quod vel minimum hypothesin suam confirmat, non solum in suas partes trahunt, et hypothesi varie confarcinant, fed fummis laudibus tanquam rem certiffimam deprædicant,

prædicant. Cæterùm ingens ille amor fystema fuum æternum stabiliendi, ideas mentis mille modis confundit, et objecta rerum talia sæpissime illis repræsentat qualia reperire cupiunt, non qualia revera sunt.

Ni intercluderer limitibus arctis opusculi talis, innumeros errores ortum ducentes hisce a fontibus in promptu esset enumerare; fas sit solummodo dicere, quòd cacoethes scribendi, theoriasque singendi ad arbitrium auctoris nunc dierum longe lateque grassans, suscitaret in unoquoque medicinam ambiente attentionem maximam, ne pro veris assumeret ambigua vel falsa—

" Quo femel est imbuta recens, servabit odorem,

" Testa diu" Hor.

Tironum ergo interest principiis obstare, cum enim per longas moras errores invaluere, altas radices agunt, eque mente evellere perdissicile, imo fere impossibile est. Ad hos vero errores evitandos (ni fallor) hoc aureum præceptum, in mentis penetralibus, omnibus medicinæ studiosis repostum maneret: Nempe, non aliud dari certius fignum, theorias et ratiocinia nostra esse vera, quam si cum ad praxin redacta funt curationes morborum juxta illorum præscripta feliciter succedant; aliter nimis eisdem credendum non erit. Quique hoc neglecto monito, in perniciosos errores incident, juste illis objiciatur quid simile scommati illi turpissimo: " In medicina decantantur tenebræ, et noctuæ " philosophantur Athenis."---Præ cæteris vero notatu dignissimum erit, quòd multi experientiæ rumores affectant, sed prius decernunt quod mente conceperant, quam experientiam confulant, illamque postea talibus decretis mire adstringunt, atque proposito suo accommodant. Specimen eximium hoc genus nobis exhibet, hypothesis nupera multum decantata, fummaque cum industria sparsa, nomine pneumaticæ theoriæ defignata. Affectavit hæc theoria mirabilis, phantasiæ non experientiæ proles, radicitus evellere stirpem veterem, inque locum ejus inferere inauditum quoddam miros fructus

fructus ferens, immo fere principium ipsum vitæ promittens! Sed quale fatum fuit hujus splendidæ doctrinæ? Tale ac plerumque obtigit incœptis gravibus, et magna professis, quæ mens auctoris, non verum natura conceperat; fulgori fumus successit; vel idem illi evenit quod ventis solet, qui semper vehementissimi sunt unde oriuntur, ad longinquas tamen regiones fracti debilitatique perveniunt: stat nunc nominis umbra, stetque æternum monumentum vanitatis hypotheticæ theoriæ stabili fundamento experientiæ haud suffultæ—

--- " Amphora cæpit,

" Institui, currente rotâ, cur urceus exit."

Hor.

Quam dissimili fruitur fato inventum aliquod in experientia, atque observatione fundatum, posteaque ratione versum ac digestum, tale enim præ se fert similitudinem ingentis ac perampli sluminis, quod cum ab ortu ipso magnum est, perpetuo tamen auctum et tumesactum progressu, eo majores undas

undas volvit, eo ampliore fertur alveo, quo a fonte fuo longius recesserit.

Occasio monet ne analogiam silentio præteream. Hæc jure sibi vindicat medici maximam curam, homines enim inventione analogiarum maxime delectantur, hincque similitudines fingere haud dubitant, repugnante etiam naturâ. Vivida enim imaginatio promptissime argumenta speciosa ex analogia ducit, cum directa atque consecutiva ex obfervatione et experientia elicere, multum laboris et attentionis requireret. Argumentatio a fimili sicuti facilior omnium est, ita si debite non instituatur, cæteris omnibus fallaciores admittit conclufiones. Nec aliunde medicorum in inquirendo impatientia tam aperte deducitur, quam a falsis similitudinibus, quibus illi tum in physiologia et pathologia, tum et in curandis morbis, atque in judicandis de iisdem tantopere indulgent. Analogia ut perfecte concludat versari debet inter similia, vel ut Logici loquuntur inter res sub eodem genere positas quemadmodum e. g. inter plantas et plantas, mineralia neralia et mineralia, viventia et viventia, &c. aliter conclusio erit imperfecta, et inde occasio dabitur gravislimis erroribus. Qui v. g. ab anatomia vivorum brutorum, ad anatomiam hominum philosophantur, optime philosophantur, propter similitudinem fere exactam partium utriusque. At e contrario, qui ab effectibus mineralium in furno chymico, analogice, ad effectus corporis animati discurrent, non solum propter horum dissimilitudinem imperfecte concludunt; sed etiam ruunt præcipites in perniciofissimos errores. Ne longum faciam; certe enim longum esset recensere vel partem centesimam falsarum similitudinum, quibus medici usi funt, et utuntur in curandis morbis, fas fit unam folummodo exhibere et memorabilem et fpeciofam, quam primus excogitavit Helmontius, ut fanguinis missionem in inflammatoriis morbis diffuaderet; " Nempe, ficuti aqua in lebete e-" bulliens, refrigerari non potest per subtractio-" nem aquæ ebullientis, sed per subtractionem ig-" nis suppositi, ita ebulliente sanguine, evacuatio " ejusdem

" ejusdem per phlebotomiam calorem non minuet, " minuet vero fola caufæ morbofæ evacuatio per "fudores, aliasque hujusmodi vias."---Præmoneantur ergo iterum atque iterum Tirones ne aurem præbeant his atque talibus fimilitudinibus, quæ etsi speciosæ pelle decorà, usu invenientur fœdæ atque turpes introrfum. Hoc a fonte multum theoriæ falfæ derivatur, hincque theoriæ omnes ortum ducentes falsis ab analogiis spectentur perinde ac fabellæ fictæ forfan ad delectandum, fed certe non ad fanandum aptatæ. Hincque evenit quod homines ad inveniendum fagaces multa atque speciosa excogitant, quæ rationi consona, ac prorfus certa existimant, sed quando ad usum descendunt, non folum abfurda, fed pene impoffibilia deprehendunt.

Sed dum velim circumvectari singula, quæ ad errores attinent quibus medici tirones sæpissime irretiuntur, sugit interea sugit irreparabile tempus,
ergoque monet huic opusculo ut ut manco et impersecto coronidem imponere. Sed antequam dicen-

di finem faciam, libellum huncce lecturos hoc unum rogo, ut me, in inculcanda experientiæ et naturæ imitandæ necessitate, necnon hypotheseon, ac theoriarum conjecturalium, immo fystematum vanitate explodendâ, excufatum habere velint. Nemo certe dixerit, ubi fumma res agitur auribus esse serviendum, sed potius ea dici oportere, quæ tempus, quæ rei magnitudo, quæ urgens necessitas postularent. Enimvero autem cum tota medicinæ prudentia in eo posita videatur, ut morbum cum morbo, tempus cum tempore, hominem cum homine compares, quò advenientia et crescentia mala fuis certis fignis discernere, ac nominibus ea distinguere, iifdemque idonea aptave remedia adhibere queas: nemo certe inficias iverit, nullam prorfus, et nobilissimæ arti exornandæ, et curandis hominibus, utiliorem operam navari posse, quam si præstantissimæ artis studiosi immenso retro tempore jam factas a majoribus nostris observationes perfcrutarent, novasque in dies ipsi animadverterent ac notarent. Quam quidem promovendæ artis rationem, si jam inde ab HIPPOCRATIS temporibus ad hanc nostram usque ætatem constanter homines retinuissent, dici vix potest, quot quantaque commoda huic nostræ arti hodie provenissent. A CI-CERONE apte notatur, " Opinionum commenta " delere diem, naturæ judicia confirmare." Quid verius, quidve dignius attentione Tironis medicinæ vestibulum ingressuri? Observationes enim e naturæ finu emanantes, vires acquirunt eundo, atque indies magis magisque crefcunt, dum cerebri commentationes fluxæ caducæque, in diem vigent, tuncque evanescunt. His ergo mature perpensis, decrevi in posterum me obfervationis atque experientiæ monitis obedientem gerere, rationis lumine præunte, quantumque in me est naturam sequi ducem in arte salutari exercendâ.

[&]quot; Hoc opus, hoc studium parvi properemus et ampli